

ความเป็นมาของบิดา

การที่ประเทศจะพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมได้นั้น
ต้องอาศัยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญ พลเมืองจะมีคุณภาพและประสิทธิ-
ภาพได้นั้น ต้องอาศัยเครื่องมือมาช่วยในการสนับสนุนและเครื่องมือที่สำคัญนั้นคือ การศึกษา
เพราะการศึกษจะสามารถพัฒนาบุคคลได้ กิ่งพระบรมราชาโอรสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทอนหนึ่งว่า

"..... การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความ
ประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดี
มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพ
และประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศย่อมทำได้สะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่
นอนและรวดเร็ว....."¹

"การศึกษาให้ความรู้พื้นฐานแก่บุคคล ทำให้รู้หนังสือ อ่านออก เขียนได้ พอที่จะ
ไปฝึกฝนอาชีพ ตามความถนัดและความสามารถของตน ช่วยฝึกอบรมบุคคลให้เกิดความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ รวมทั้ง ช่วยฝึกอบรมในด้านศีลธรรมจรรยา"² ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นหัวใจของ

---

¹ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, "พระบรมราชาโอรสพระราชทาน
แก่ครูใหญ่และนักเรียน ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน," มิตรครู 19 (สิงหาคม 2520) : 1.

² บุญชนะ อัครดากร, "บทบาทของการศึกษาในการพัฒนาเศรษฐกิจ," วารสาร
สภาการศึกษาแห่งชาติ 6 (ตุลาคม 2514) : 1-7.

การพัฒนา นั้นคือ การศึกษาเป็นพื้นฐานของความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ¹ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญของการศึกษามาก ดังที่ปรากฏในแผนการศึกษาแห่งชาติว่า "รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาโดยถือว่าการศึกษามีความสำคัญในอันดับสูงยิ่งแห่งกิจการของรัฐ"²

การศึกษาจะอำนวยประโยชน์ให้พลเมืองได้เพียงใดนั้น องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการศึกษาคือ "ครู" อารี สันหนวี โถกกล่าวว่า "ในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และวัฒนธรรม ทุกฝ่ายต่างก็มุ่งหวังว่าการศึกษาคือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพของพลเมือง สามารถเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น และการศึกษาคือได้ผลถึงความไม่ผันและมุ่งหวังก็อยู่ที่ครู"³ ธนู แสงศักดิ์ โถกกล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของครูไว้ว่า "ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคม และอารมณ์ ครูคือ "แม่พิมพ์" ของชาติ ครูมีลักษณะอย่างไร เด็กก็จะเป็นอย่างนั้น เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า จึงต้องให้การศึกษามอบเด็กให้ดีที่สุด"⁴

¹ สมลักษณ์ โทสกุล, "การศึกษานอกโรงเรียน ทางสายใหม่ไปสู่การพัฒนาชนบท," คุรุปริทัศน์ 1 (กุมภาพันธ์ 2519) : 20.

² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีเมืองการพิมพ์, 2520), หน้า 8.

³ อารี สันหนวี, "การฝึกหัดครู อดีต ปัจจุบัน อนาคต," ศูนย์ศึกษา 3 (มกราคม - มีนาคม 2516) : 27-28.

⁴ ธนู แสงศักดิ์, "ครูกับเสถียรภาพของประเทศ," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 7 (กุมภาพันธ์ 2513) : 14.

สิปพนธ์ เกตุทัต ยังกล่าวไว้ว่า "ครูคือผู้ที่ทำหน้าที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา การโดยรอบคอบขั้นในตัวผู้เรียน เพื่อให้เป็นผู้รักอิสระภาพในการแสวงหาความจริงเพื่อชีวิต และสังคมที่ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน"¹

จะเห็นได้ว่า ครูเป็นบุคคลที่มีบทบาทและความสำคัญยิ่ง ต่อการพัฒนาประเทศ เพราะ ครูสามารถทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้คนพัฒนาได้ตามต้องการ แต่การที่จะได้ครู ที่มีคุณภาพนั้น สถาบันการฝึกหัดครูมีบทบาทมาก ถ้าสถาบันการฝึกหัดครูมีการดำเนินงานอย่าง มีประสิทธิภาพ มีหลักสูตรที่เหมาะสม มีอาจารย์ที่มีคุณภาพ เน้นอนผลิตหรือให้นักศึกษาที่เรียน จบไปจากสถาบันการฝึกหัดครูย่อมมีคุณภาพ และจะส่งผลไปถึงคุณภาพของการศึกษาของชาติ โดยส่วนรวม รัฐได้เล็งเห็นความสำคัญของการฝึกหัดครู และได้แสดงความสำนึกในความสำคัญ ของการฝึกหัดครูโดยกล่าวไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ไว้ดังนี้ "รัฐเป็นผู้ จัดการฝึกหัดครูทุกระดับ และพึงดำเนินการผลิตครูเพื่อให้สถานศึกษาต่าง ๆ มีครูผู้สามารถให้ การศึกษาได้ผลสมบูรณ์ สอดตามความมุ่งหมาย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ รัฐพึงใช้มาตรการ พิเศษคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าศึกษาค้นการฝึกหัดครู ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคคลที่มีสติปัญญา ความ เหมาะสมและมีความสามารถที่จะเป็นครู"² และจากนโยบายของการจัดการฝึกหัดครูตามแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า "การจัดการฝึกหัดครูให้มีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการสร้างชาติ เพราะครูเป็นผู้ที่ มีส่วนในการจัดการศึกษาและรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอนเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถและ คุณธรรม จึงอาจกล่าวได้ว่า ครูเป็นพลังสำคัญกลุ่มหนึ่งที่ช่วยพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้แก่ชาติ

¹สิปพนธ์ เกตุทัต, "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม การเสริมสร้างสังคมมนุษย์ ในแนวแห่งธรรมสังคีต," อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.จรูญทัศน์ พุกกะมาน (กรุงเทพมหานคร . โรงพิมพ์ศรีนคร, 2519), หน้า 31.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520, หน้า 10-11.

ในรูปการส่งเสริม และสร้างไว้ซึ่งสถาบันศาสนา และพระมหากษัตริย์¹

จะเห็นได้ว่าความหมายของสถาบันการฝึกหัดครูจะต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อนโยบายของชาติ เป็นอันมาก การฝึกหัดครูมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ เป็นจักรกลสำคัญในการกำหนดคุณภาพการศึกษา การฝึกหัดครูจึงเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาประเทศ

การผลิตครูส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการฝึกหัดครู ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า "ครูวิชาสามัญทั้งหลายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และประถมศึกษาส่วนมากได้รับการศึกษาจากหลักสูตรของกรมการฝึกหัดครู"² ในปัจจุบันกรมการฝึกหัดครูมีวิทยาลัยครูในสังกัด 36 แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ จึงจัดได้ว่า กรมการฝึกหัดครูเป็นหน่วยงานผลิตครูที่ใหญ่ที่สุด วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องมีภารกิจทั้ง เช่นสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป ซึ่งภารกิจดังกล่าว วิจิตร ศรีสอาน ได้ให้ความเห็นว่ามี 4 ประการคือ

1. การสอนวิชาการและวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม
2. การวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. การบริการทางวิชาการแก่สังคม
4. การถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดี³

ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ ภิญโญ สาทร ที่กล่าวว่า วิทยาลัยครูจะต้องยึดหลักปรัชญาของอุดมศึกษาว่าด้วย หน้าที่หลัก 4 ประการคือ

¹ กรมการฝึกหัดครู, กระทรวงศึกษาธิการ, "นโยบายและการจัดการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (พ.ศ.2520-2524)," หน้า 11. (เอกสารอักษานา).

² กรมการฝึกหัดครู และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานผลการวิจัยเรื่องการศึกษาตามผลการฝึกหัดครู (กรุงเทพมหานคร : เอรวิณการพิมพ์, 2519), หน้า 5.

³ วิจิตร ศรีสอาน, หลักสูตรศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 11.

1. หน้าที่ในการวิจัยหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่
2. หน้าที่ในการสอน
3. หน้าที่ในการบริการวิชาการแก่สังคม
4. หน้าที่ในการชำระรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาติ¹

จอห์น อี อีเมนส์ (John E. Emens) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของสถาบันฝึกหัดครู พอสรุปได้ว่า "วิทยาลัยครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการเตรียมนักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในอาชีพของตน และเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์และจรรยา เพื่อจะได้เป็นครูที่ดีของเด็กในอนาคต"²

เจริญผล สุวรรณโชติ ยังได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของสถาบันฝึกหัดครู 5 ประการคือ

1. เพื่อการเตรียมคนออกไปเป็นครูหรือนักการศึกษา
2. เพื่อการส่งเสริมวิถึฐานะของครูหรือนักการศึกษา
3. เพื่อการอบรมครูหรือนักการศึกษา
4. เพื่อการบริการชุมชน
5. เพื่อการวิจัย³

บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 กล่าวไว้ว่า "ให้วิทยาลัยครู เป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการและ

¹ ภิญโญ สาขร, "การบริหารการฝึกหัดครูในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับใช้สังคม," การประชุมทางวิชาการการฝึกหัดครูกับการรับใช้สังคม (กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทยการพิมพ์, 2518), หน้า 37.

² John E. Emens, "Administrative Organization of Student Personnel Services," Student Personnel Services (Washington, D.C. : AACTE, 1969), pp. 24-25.

³ เจริญผล สุวรรณโชติ, "การผลิตครูหรือการฝึกหัดครู," มิตรครู 17 (30 พฤศจิกายน 2518) : 19.

ผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพ และวิทยฐานะของครู และ
เจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม¹

ดังนั้น พอสรุปลัทธิวิชาลัยครูควรมีหน้าที่อย่างน้อย 5 ประการคือ

1. ผลิตครู
2. อบรมครูประจำการและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา
3. ศึกษาคนควาและวิจัยทางการศึกษา
4. ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
5. ทำนุบำรุงวัฒนธรรม

โดยทั่วไปแล้ว บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยครู เน้นการผลิตครู โดยการรับ
นักศึกษาเข้ามาฝึกอบรมตามหลักสูตรระดับต่าง ๆ เพื่อที่จะออกไปเป็นครู ส่วนบทบาทและ
หน้าที่อื่น ๆ ยังทำได้ไม่เต็มที่นัก ยกเว้นบทบาทและหน้าที่ทางด้านการอบรมครูประจำการ
และเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา ซึ่งวิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้เริ่มโครงการอบรมครูและบุคลากร
ทางการศึกษาประจำการอย่างจริงจัง

เจริญผล สุวรรณโชติ ให้ข้อคิดเห็นว่า "หน้าที่อันสำคัญยิ่งของสถาบัน
การฝึกหัดครูมี 2 ประการคือ การผลิตครูก่อนประจำการและการอบรมครูประจำการ
หน้าที่ 2 ประการนี้เป็นหน้าที่หลักของอาจารย์ในสถาบันวิชาชีพครูที่ต้องปฏิบัติ และต้อง
ทุ่มเททั้งกำลังกายกำลังใจและกำลังความคิดเพื่อให้เกิดการพัฒนาผลผลิต และผลิตผลของ
ตนเอง"²

¹พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518, ราชกิจจานุเบกษา
92 (27 กุมภาพันธ์ 2518), หน้า 24.

²เจริญผล สุวรรณโชติ, "การอบรมครูประจำการเครื่องมือของการพัฒนา
วิชาชีพครู," วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
1 (มิถุนายน - ตุลาคม, 2521) : 65.

จรรยา มิลินทร์ ก็มีความเห็นสอดคล้องกับข้อความดังกล่าว โดยให้ความเห็นว่า "หน้าที่ของการฝึกหัดครูนั้นมีไคมุ่งเฉพาะการฝึกอบรมนักเรียนฝึกหัดครูเพื่อที่จะออกไปเป็นครูเท่านั้น แต่คลุมไปถึงการให้การศึกษาแก่ครูที่กำลังทำการสอนอยู่จนตลอดชีวิตการทำงานของครู นโยบายที่มุ่งเน้นในอนาคตของกรมการฝึกหัดครูนั้นคือ มุ่งให้ความรู้แก่ครูประจำการเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพของครูประจำการให้สูงขึ้น"¹

บทบาทและหน้าที่ในการอบรมครูประจำการและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษา นับเป็นบทบาทและหน้าที่ใหม่ของวิทยาลัยครูที่ค่อนข้างจริงจัง ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครู มีความรู้ ความเข้าใจเพียงใดต่อการอบรมครูประจำการ และมีความคิดเห็นเป็นอย่างไรต่อการอบรมครูประจำการของวิทยาลัยครู เพราะการอบรมครูประจำการเป็นงานใหม่ของวิทยาลัย การอบรมครูประจำการไม่ใช่การสอนภาคค่ำ ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงบุคลากรตลอดจนระบบต่าง ๆ ในวิทยาลัยครู เพื่อให้เอื้อต่อการอบรมครูประจำการ และทำให้การอบรมครูประจำการได้ผลสมบูรณ์มากที่สุด ประจวบกับสภาการฝึกหัดครู ใ้ทุนุมัติโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2521 ให้วิทยาลัยครูเปิดการอบรมครูประจำการได้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อการอบรมครูประจำการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อการอบรมครูประจำการ

---

¹จรรยา มิลินทร์, "การฝึกหัดครูในอนาคต," คุรุปริทัศน์ 6 (มิถุนายน 2522) :

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครู มีความคิดเห็นต่อการอบรมครูประจำการ ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาความเข้าใจและความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อการอบรมครูประจำการ โดยจะศึกษาประชากร 2 กลุ่มคือ กลุ่มอาจารย์ที่เป็นผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ที่เป็นผู้สอนในวิทยาลัยครูดังต่อไปนี้
  - 1.1 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูพินุดสงคราม วิทยาลัยครูนครสวรรค์
  - 1.2 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
  - 1.3 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ได้แก่ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
  - 1.4 กลุ่มวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูชนบุรี
  - 1.5 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ได้แก่ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
  - 1.6 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ได้แก่ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
2. การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะอาจารย์ที่เป็นผู้บริหาร และอาจารย์ที่เป็นผู้สอน ที่มีปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2521 เท่านั้น

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริหาร หมายถึง อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งบริหารในวิทยาลัยครู ซึ่งได้แก่ อาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้คือ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าภาควิชา

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู และไม่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร

การอบรมครูประจำการ หมายถึง การอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการที่วิทยาลัยครูจักษ์

ครูประจำการ หมายถึง ครูหรือบุคลากรอื่น ๆ ซึ่งให้บริการทางการศึกษาและเป็นครูหรือบุคลากรประจำการที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ เทศบาล กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงบุคลากรของวิทยาลัยครู ในการอบรมครูประจำการ ให้ได้ผลสมบูรณ์มากที่สุด
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบครูศึกษาที่เน้นมาทางการอบรมครูประจำการ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
3. เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและอาจารย์ในการจัดการอบรมครูประจำการ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ระหว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยครู โดยสุ่มตัวอย่างจาก

วิทยาลัยครูที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี มี 29 แห่ง และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามกลุ่มวิทยาลัยครูซึ่งมี 6 กลุ่ม โดยสุ่มเอา 50 เปอร์เซ็นต์ ของวิทยาลัยครูในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครู ใ้วิทยาลัยครูต่อไปนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างคือ

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูนครสวรรค์

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ได้แก่ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยดงกรณ

กลุ่มวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูธนบุรี

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกได้แก่ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ได้แก่ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารจากวิทยาลัยครูทั้งกล่าว มีจำนวนทั้งสิ้น 224 คน แบ่งออกได้ดังนี้คือ

อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าสำนักงานอธิการ ทุกคนในวิทยาลัยครูที่สุ่มมาได้จำนวน 128 คน

หัวหน้าภาควิชา สุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามคณะวิชาโดยสุ่ม 25 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนภาควิชาในแต่ละคณะวิชา ได้จำนวนทั้งสิ้น 96 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์ผู้สอนจากวิทยาลัยครูทั้งกล่าว สุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามคณะวิชา โดยสุ่ม 10 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนอาจารย์ในแต่ละคณะวิชา ได้จำนวนทั้งสิ้น 240 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ จำนวน 464 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบตรวจสอบ (Check list) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดจากผู้มีประสบการณ์ คำว่า เอกสาร ภายใต้คำแนะนำ และช่วยเหลือของอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จก็นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูพระนครและวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา จากนั้นจึงนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยก็นำแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครู 6 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยดงกรม วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูธนบุรี และมอบให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้น ๆ เป็นตัวแทนในการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม และนัดวันไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง สำหรับวิทยาลัยครูอีก 10 แห่งคือ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ใต้ให้บริการไปรษณีย์ในการส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ที่เป็นตัวแทน ในการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม และส่งกลับโดยทางไปรษณีย์ จากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 464 ฉบับ ได้รับคืนมาและวิเคราะห์ได้จำนวน 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.09

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีทางสถิติ คือ หาค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ Z-test

การนำเสนอข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะนำมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ลำดับชั้นในการเสนอข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นของการเสนอข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 5 บทดังต่อไปนี้

บทที่ 1 กล่าวถึง ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ขอบจำกัดของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับ

บทที่ 2 กล่าวถึง เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3 กล่าวถึง วิธีดำเนินการวิจัยโดยละเอียด

บทที่ 4 รวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และให้ขอเสนอแนะ